

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבנ"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ אמור, י"ט אייר, ה'תשל"ז

חלק א – יוצא לאור לש"פ אמור, ט"ו אייר, ה'תשפ"ו

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושש לבריאה

שבעים ושש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

הרה"ת ר' יוסף יצחק בן שרה

בקשר עם יום הולדתו

„אויף מאַרגן פון ל"ג בעומר“

לשנת הצלחה בכל מכל כל

ולאריכות ימים ושנים טובות ובריאות

אקוה שעוד ימים רבים ושנים נעימות נעמוד בקשור מכתבים ויודיע בשו"ט ממצב בריאותו ובריאות זוגתו תחי', וכן מהשיעורים והקביעות עתים שלו בתורת הנגלה ובתורת החסידות.

בברכה.

ב

בי"ה, יב' ניסן תשי"ט
ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ וכו' ... שוי"ב

שלום וברכה!

במענה למכתבו מכ"א אדי"ש, שנתקבל ז"ע.

לשאלתו לסדר לימודים עתה.

ע"פ מה ששמענו איזה פעמים מכ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבגי"מ זי"ע, יש להוסיף על הלימוד שרגיל בו עד עתה, לימוד משניות, ומה טוב חלק מזה בעל פה, משנה בכל יום וכיו"ב.

ומובן וגם פשוט שחלק חשוב מלימודו צריך להיות בלימוד דא"ח, ז.א. בפנימיות התורה שבדורנו נתגלתה בתורת החסידות, וכדברי משה רבנו רע"א מהימנא ונתבאר באגה"ק לרבנו הזקן סי' כו'.

ועוד וגם זה עיקר, שעליו ללמד תורה גם כן, נגלה ומה טוב גם חסידות. במ"ש אשר לאחר מאה ועשרים שנה יאמרו קדיש וכו', עליו להתקשר עם ישיבת תומכי תמימים דלוד או ישיבת תורת אמת בירושלים עיה"ק ת"ו, בהנוגע לזה.

והשי"ת יאריך ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים ביחד עם זוגתו תחי', ויפצו המעניות חוצה כאו"א לפי ענינו, תורת החסידות והנהגות חסידותיות, ובאופן דמוסיף והולך, אשר גם זה יוסיף באריכות ימים ושנים טובות.

בברכת חג הפסח כשר ושמח.

ב

לשאלתו לסדר לימודים עתה: בהגיעו לימי זקנה ושיבה — גיל שבעים. ע"פ מה ששמענו .. מכ"ק מו"ח אדמו"ר .. משניות .. בעל פה: ראה גם אג"ק ח"ג אגרת ד'תשד. ח"כ אגרת ז'קנא, ובהנסמן בהערות שם. וכדברי משה רבנו רע"א מהימנא: זח"ג קכד, ב ואילך. ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים: ע"פ איוב לו, יא. דמוסיף והולך: ע"פ שבת כא, ב.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ אמור, ט"ו אייר הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק ראשון מהתוועדות ש"פ אמור, י"ט אייר ה'תשל"ז — הנחה בלתי מוגה (חלק שני י"ל אי"ה לש"פ בהר"ב-בחוקותי).

*

בתור הוספה — מכתב (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

י"ג אייר, ה'תשפ"ו
שבעים ושש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר ז"ע
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2026 by

LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5786 • 2026

Printed in the United States of America

נדפס בדפוס

CH Print & Ship

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחי

הוספה

א

בי"ה, כ"א סיון תשי"א
ברוקלין.

הווי"ח אי"א נוי"נ וכו' מהו"ר ... שי

שלום וברכה!

עיי הרה"ג והרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ באמונה כו' וכו' מוהר"ר שלמה זלמן שי העכט, נתקבלה הסכמתו לסדר בשבילו לאחר אריכות ימים ושנים טובות, אמירת קדיש ולימוד משניות, וכן צירף במכ"ו גם המחאה ע"ס מאתיים שקל בתור דמי קדימה:

ימים אלו אכתוב אי"ה לאה"ק ת"ו לסדר בשם כל הדרוש לזה, ובודאי כפי שמסר הרה"ג העכט שי הנה הסכום הנשאר ישלם אי"ה במשך הזמן הקרוב, והשי"ת יתן לו אריכות ימים ושנים טובות, ובטח יודע ושומר גם כן מה שספר כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ ז"ייע בדבר המנהג הידוע שקיבל אדמו"ר הזקן מרבו בשם רבו מורנו הבעש"ט, לאמר הקאפיטל תהלים המתאים למספר שנותיו, אחר תפלת שחרית קודם אמירת השיעור תהלים בכל יום כנהוג, (נדפס זה במפתח ספרי ומאמרי ודרושי אדמו"ר מהורש"ב נ"ע בהשמטות), וכמובן אשר זהו נוסף על שאר השיעורים שיש לו,

א

לתוכנה, ראה אג"ק חכ"א אגרת ז'תתפ (כ"ב אייר תשי"א).

הסכום הנשאר: ראה אג"ק חכ"א שם: "את המחיר אינני יודע בדיוק, אבל הוא בערך 300-400 שקל ארצה"ב".

(נדפס זה במפתח ספרי ומאמרי ודרושי אדמו"ר מהורש"ב נ"ע בהשמטות): ושם (בהערה לד"ה למנצח אל תשחת — תרע"ז): "הוא קאפי נ"ז. ולהעיר אשר כ' מ"ח שנה זו — תרע"ז — התחילה שנת הני"ז לכ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע, וידוע המנהג, שקיבל אדמו"ר הזקן "מרבו בשם רבו מורנו הבעש"ט, לאמר הקאפיטל תהלים המתאים למספר שנותיו אחר תפלת שחרית קודם אמירת השיעור תהלים בכל יום כנהוג". (מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר מיום ט' טבת תש"ט*) — ההשמטות ל"מפתח ספרי ומאמרי ודרושי אדמו"ר מהורש"ב (שי"ל — ברוקלין, תש"ט) נדפסו בהוספה לקונטרס "מאמר סמוכים לעד — פר"ת" (שהוכן לדפוס לקראת כ"ף מ"ח תשי"א, אך "מפני סיבות שונות נדחתה ההדפסה עד עתה" — לקראת כ"ף מ"ח תשי"ב**), ולאח"ז נכללו השמטות אלו ב"רשימת מאמרי דא"ח" של כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע וכ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע — הוצאה שני' — קה"ת, תשמ"א. וראה שם ע' ק.

(* אג"ק אדמו"ר מהורש"ב ח"י אגרת ג'שנה (ע' נג). וש"נ.

** ראה הקדמת רבינו לקונטרס הנ"ל — סה"מ פר"ת ע' שנו. אג"ק ח"ד אגרת תתכג. ימי בראשית" ע' 291.

בס"ד. שיחת ש"פ אמור, י"ט אייר, ה'תשל"ז.

בלתי מוגה

א. יום השבת קשור אמנם עם כל ימי השבוע שלפניו,

— שהרי ענינו של יום השבת הוא כמ"ש "ויכולו השמים והארץ וכל צבאם", שכל הענינים שנבראו בששת ימי בראשית עומדים אז באופן של כליון ושלימות,

וכמובן גם ממה שאמרו רז"ל² "מי שטרח בערב שבת בערב שבת יאכל בשבת", שהכוונה בזה היא (לא רק לערב שבת כפשוטו, יום ששי, אלא גם) לכל ימי השבוע, החל מיום ראשון, שבו מתחילה כבר ההכנה ליום השבת (כפי שרואים גם בפועל),

וזהו גם מה שאומרים בכל יום ראשון: "היום יום ראשון בשבת", שאע"פ שפירושו בפשטות שהוא יום ראשון "בשבוע", ישנו בזה גם הפירוש שיום ראשון קשור כבר עם יום השבת. ובפרט ע"פ מ"ש הרמב"ן בפירוש "זכור את יום השבת לקדשו"³, ש"ישראל מונים כל הימים לשם שבת, אחד בשבת, שני בשבת, כי זו מן המצוה שנצטוונו בו לזכרו תמיד בכל יום" —

אבל אעפ"כ, יש ליום השבת שייכות מיוחדת עם יום ששי (ערב שבת כפשוטו) דוקא, כפי שמתבטא בפועל ובגילוי בהלכה — שהדלקת נרות שבת היא בערב שבת דוקא, כדברי הגמרא⁴ "ובלבד שלא יקדים ולא יאחר", והיינו, שאי אפשר להדליק נר שבת לאחר יום ששי (ביום השבת עצמו), וגם לא לפניו — בודאי לא ביום החמישי, אלא דוקא ביום ששי לפנות ערב (סיום וחותם היום, ש"הכל הולך אחר החיתום"⁵).

ובזה מודגש הקשר והשייכות המיוחדים שבין יום ששי ויום השבת — שביום ששי מדליקים נרות שמאירים את יום השבת, הן בנוגע לשלילת ענינים בלתי רצויים (סור מרע), "שלא ישל בעץ או באבן"⁶, והן בנוגע לענין החיובי של עונג שבת, שמצוה "לענגו בענג אכילה

1) בראשית ב, א. וראה אוה"ת עה"פ סכ"ה.

(כרך א — מב, ב ואילך. כרך ג — תקח, א (4) שבת כג, ב.

ואילך). (5) ברכות יב, א.

2) ע"ז ג, סע"א. (6) ראה שו"ע אדה"ז או"ח רסרס"ג.

3) יתרו כ, ח. וראה גם שער הכולל פי"א וש"נ.

ושתיי"י, עיי"ז שאוכל "סעודת הלילה .. אצל אור הנר שזה בכלל עונג שבת"⁶ ("שכשאוכלה בלא נר אין לו עונג ממנה כל כך"⁸).

ונמצא, שביום ששי ישנו כבר הענין שפועל תוספת תענוג ביום השבת — כדיוק לשון חז"ל⁹ "כל המענג את השבת", שנוסף על התענוג של השבת כפי ש"מקדשא וקיימא"¹⁰ מצ"ע, בכחו של יהודי להוסיף ולענג את השבת, ע"י הפעולה ד"ושמרו בני ישראל את השבת"¹¹, שעיי"ז פועל הענין ד"וקראת לשבת עונג"¹², והיינו, שפעולת האדם היא לא רק כדי שעל ידה יומשך בו התענוג דשבת, אלא אדרבה, שע"י פעולת האדם ניתוסף בתענוג דשבת; וכל זה נעשה ע"י הדלקת הנרות בערב שבת.

וכן לאידך גיסא, שבליל שבת — שאז היא הסעודה הראשונה שבה הוא עיקר ענין הקידוש [שהרי אע"פ שהקידוש שביום השבת נקרא "קידושא רבה"¹³, הרי יש בו רק ברכת היין, ודוקא בקידוש של ליל שבת יש גם הברכה על יום השבת, שיש בה ע"ב תיבות¹⁴, כנגד ע"ב אותיות שבשם ע"ב¹⁵], ואז הוא עיקר ענין המנוחה כפשוטה (אף שיש בה כו"כ דרגות כו'), כפי שקשורה ובאה מיד לאחרי היגיעה ברגעים האחרונים של ערב שבת, באופן ש"באת שבת באה מנוחה"¹⁶ — רואים בעיני בשר (כפי שנראה אפילו לאינו יהודי) את נרות השבת שהדליקו מערב שבת דוקא.

ב. ונוסף על הקשר המיוחד של שבת עם ערב שבת שישנו בכל השבתות, יש בכל שבת וערב שבת ענין מיוחד, שהרי "כל יומא ויומא (ועאכו"כ יום השבת וערב שבת) עביד עבידתי"¹⁷.

וכנוגע ליום הש"ק זה, שבת פרשת אמור,

— שזהו עיקר ענינו של יום השבת, כמובן מפתגם רבינו הזקן¹⁸ שצריכים לחיות עם הזמן, שקאי על פרשת השבוע, ובפרט בשבת שבו קורין את כל הפרשה, והרי כל פרשה יש בה ענינים מיוחדים והוראות

- (7 ראה שם וסרמ"ב. וש"נ.
 (8 ראה שם סרס"ג ס"ב. וש"נ.
 (9 שבת קיח, סע"א.
 (10 ביצה יז, א.
 (11 תשא לא, טז.
 (12 ישע"י נח, יג.
 (13 רמב"ם הל' שבת פכ"ט ה"י.
 (14 מג"א או"ח סרע"א סקכ"ב.
 (15 ראה שער הכוונות ענין הקידוש דרוש
- א. ועוד.
 (16 פרש"י בראשית ב, ב. פרש"י מגילה ט, א (ד"ה ויכל). תוד"ה חצבה — סנהדרין לח, א. וראה ב"ר פ"י, ט ובמת"כ שם (ד"ה שאנן) בשם "חז"ל".
 (17 זהר ח"א רה, סע"א. ח"ג צד, ריש ע"ב.
 (18 סה"ש תש"ב ע' 29 ואילך (נעתק ב"היום יום" ב חשון).

בקונטרס ומעין⁹²), הנה כדי שיוכל להתקבל בעולם הרי זה צריך להיות באופן של מאמרות, לשון רכה דוקא.

*

יד. בנוגע להמוזכר לעיל אודות הקביעות של ל"ג בעומר בערב שבת, כך, שממנו נכנסים מיד ליום השבת — הרי זה בהתאם לכך שענינו של ל"ג בעומר הוא גילוי פנימיות התורה, שמזה באים מיד ל"יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים"⁹³.

וענין זה קשור גם עם הדלקת נרות שבת קודש — שהדלקת הנרות היא בערב שבת, ועיי"ז נעשית כניסת השבת.

וגם ענין הגאולה קשור עם ערב שבת — כדמוכח מכל הקיצים וממ"ש בדניאל וכו' שהגאולה תהי' עוד באלף הששי (מבלי להמתין לאלף השביעי), בזמן של תוספת שבת, וכדאייתא בזהר⁹⁴ שביום הששי, זה אלף הששי, יחזר הקב"ה אחר אבידתו, דקאי על בני"י, ויקויים מ"ש⁹⁵ "ובאו האובדים בארץ אשור וגו'".

ויה"ר שיהי' זה באופן ש"דיבורו של הקב"ה חשיב מעשה"⁹⁶.

וכהנ"ל תלוי במעשינו ועבודתינו בענין הפצת המעיינות, וכאשר מצטרפים הפעולות של כל בני"י, באופן ש"יעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם"⁹⁷, אזי מתקיים בגילוי פס"ד הרמב"ם⁹⁸ ש"מיד הן נגאלין", כביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

* * *

טו. מאמר (כעין שיחה) ד"ה גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך (הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א).

* * *

- (96 ראה שבת קיט, ב. ב"ר פ"ג, ב. פמ"ד, כב.
 (97 נוסח תפלת ימים נוראים.

- (92 מאמר טז פ"א.
 (93 תמיד בסופה.
 (94 ח"א רנו, ב.
 (95 ישע"י כז, יג.

ובכחו של כל אחד מישראל לפעול באופן העבודה של רשב"י, — שעליו אמרו⁷⁹ ש"אפילו בשביל צדיק אחד העולם מתקיים, שנאמר⁸⁰ וצדיק יסוד עולם" (לפעול בעולם שיהי' דירה לו ית' בתחתונים⁸¹), והרי "עמך כולם צדיקים"⁸²; וידוע מאמר רבינו הזקן (שנדפס בבונה ירושלים⁸³) שאיתא בתיקונים⁸⁴ שאפילו אם הי' צדיק אחד חוזר בתשובה שלימה בדורו הי' בא משיח, ומקורו בנגלה דתורה — פס"ד הרמב"ם⁸⁵ שע"י מצוה אחת יכול (ויתירה מזה: "צריך וכו'") להכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות — שזהו אופן העבודה בלשון רכה, מתוך אהבה, "ימין מקרבת"⁸⁶ — שדוקא באופן כזה הרי זה מתקבל אצל הזולת ובעולם⁸⁷.

יג. וע"פ האמור בנוגע ללשון "אמור", לשון רכה, שדוקא באופן כזה יכול להתקבל בעולם, יש לבאר דבר פלא — שבנוגע לעולם הלשון הוא "עשרה מאמרות", ואילו בנוגע לתורה הלשון הוא "עשרת הדברות"⁸⁸.

ובהקדים — שאף שהלשון "עשרת הדברות" הוא בהתאם למ"ש⁸⁹ "וידבר אלקים את כל הדברים האלה", הרי: (א) הא גופא צריך להבין מדוע נאמר הלשון "וידבר", (ב) בהמשך הכתוב ישנו גם לשון אמירה — "לאמר", ואעפ"כ נקראים "עשרת הדברות", ולא כמו בנוגע לעולם — "עשרה מאמרות".

ויובן ע"פ האמור לעיל שאמירה היא לשון רכה ודיבור הוא לשון קשה, ולכן, בנוגע לתורה נאמר "עשרת הדברות" שהוא לשון קשה, ואילו בנוגע לעולם נאמר "עשרה מאמרות" שהוא לשון רכה, כי, אע"פ שגם הם באים בכח התורה, כדאיתא בזהר⁹⁰ עה"פ⁹¹ "עשרה עשרה הכף", שעשרה המאמרות קשורים עם עשרת הדברות (כפי שהובא ונתבאר

79) יומא לח, ב. וראה גם תו"מ חל"ז ע' 170. וש"נ.
80) משלי יו"ד, כה.
81) להעתיק הפסוק (משפטים כג, ה) "עזוב תעזוב עמו",
82) ישע"י ס, כא. וראה סנהדרין ר"פ חלק.
83) ספ"ד. ולאח"ז במאמרי אדה"ז הקצרים ע' תג.
84) ראה זו"ח ס"פ נח (כג, ד).
85) הלי' תשובה פ"ג ה"ד.
86) סוטה מז, א. וש"נ.
87) בענין זה נזכרה גם תורת הבעש"ט
88) ראה כש"ט בהוספות סכ"א. וש"נ) על
89) הפסוק (מעשרות כג, ה) "עזוב תעזוב עמו",
90) שהעבודה צריכה להיות ביחד עם הגוף וכו'.
91) ראה ר"ה לב, א. וש"נ.
89) יתרו כ, א.
90) ח"ג יא, ב.
91) נשא ז, פו.

מיוחדות וכו'. ולהעיר, שגם עניני הפרשה שקורין בזמנים אחרים, כמו בפ' אמור, שיש בה פרשת "שור או כשב וגו'"¹⁹ שקורין גם ביו"ט²⁰, אינה דומה קריאתה ביו"ט לקריאתה בפ' אמור, שאז הרי זה ענין אחר, פירוש אחר והוראות אחרות וכו' —

קשור יום השבת עם ערב שבת שבו חל ל"ג בעומר, ובאופן שמל"ג בעומר נכנסים תיכף ומיד לשבת, כדלקמן.

ג. בנוגע למעלה המיוחדת של ל"ג בעומר — דובר כמ"פ²¹ שמצינו²² שרשב"י הקפיד על ר' אברהם תלמידו של האריז"ל שאמר "נחם" ביום שמחתו,

והיינו, שאע"פ שהי' אומר "נחם" בכל יום, ומפשטות לשון הסיפור משמע שהי' אומרו גם בשבת ויו"ט, מ"מ, הקפיד רשב"י על כך שאמרו ביום שמחתו, שביום זה לא צריך להיות ענין של היפך השמחה. — בדוחק אפשר לומר שהקפידא היתה על אמירת נחם בל"ג בעומר כבואו למקום מנוחתו של רשב"י במירון, שאז הרי זה דבר והיפוכו כו'; אבל מפשטות הסיפור מובן שאין זה קשור עם המקום של מירון דוקא, אלא בעיקר עם הזמן דל"ג בעומר. —

ומזה מובן גודל מעלת ל"ג בעומר, אפילו לגבי שבת ויו"ט!

ד. וזוהי גם סיבת ההתוועדות בשבת שלאחרי ל"ג בעומר.

ובהקדמה:

כללות הענין של התוועדות חסידים הו"ע גדול ביותר, כמבואר בקונטרס החלציו²³, וכידוע כמה שיחות בענין זה מכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו²⁴, וגם בשם אביו כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, שאמר²⁵, שמתחרט ומצטער על כך שלא השתדל יותר להיות נוכח בהתוועדויות של חסידים.

ובפרט ככל שהולכים ומתקרבים לקיום היעוד²⁶ "מלאה הארץ דעה את ה' כמים ליס מכסים", שתלוי בהפצת פנימיות התורה — ששייך לל"ג בעומר, שהרי ענינו של רשב"י הוא גילוי פנימיות התורה, ועד

19) כב, כז ואילך.
20) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סת"ת ס"ב.
21) ראה גם תו"מ ח"פ ע' 178. וש"נ.
22) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סת"ת ס"ב.
23) ראה גם תו"מ ח"פ ע' 178. וש"נ.
24) ראה סה"ש תש"ה ע' 24.
25) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סת"ת ס"ב.
26) ישע"י יא, ט. וראה רמב"ם הלי' 23) תרנ"ט פ"י (סה"מ תרנ"ט ע' סא מלכים בסופן.

של"ג בעומר ענינו מתן תורה של פנימיות התורה, ולכן נקרא בשם "הילולא" (כמדובר לעיל²⁷) — באופן ש"יפוצו מעינותיך חוצה"²⁸, ובפרט כפי שהתחיל ע"י רבינו הזקן לאחרי המאסר דפטרבורג, כמבואר בשיחה הידועה²⁹ שנראה לומר שעיקר הענין ד"יפוצו מעינותיך חוצה" התחיל לאחרי פטרבורג, שאז נעשה הפצת פנימיות התורה באופן ד"יתפרנסון"³⁰, שענין הפרנסה הוא אכילה ושתי', שענינם בתורה הו"ע ההבנה וההשגה, שזהו החידוש של תורת חסידות חב"ד, שבאה בהבנה והשגה בכלים רחבים וכו'.

ה. ויש להעיר, שכפי שהי' אצל רבינו הזקן, הי' גם אצל רשב"י, ובלשון חז"ל³¹ "כל מה שאירע ליעקב אירע ליוסף":

מסופר בגמרא³² שרשב"י ור"א בנו הי' במערה במשך י"ב שנה מפני גזירת המלכות — שזהו בדוגמת ענין המאסר.

ולאחרי שבטלה גזירת המלכות, "נפקו, חזו אינשי דקא כרבי זורעי, אמר (ר"ש), מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה, כל מקום שנותנין עיניהן מיד נשרף, יצתה בת קול ואמרה להם להחריב עולמי יצאתם, חיזרו למערכתכם, הדור אזול איתיבו תריסר ירחי שתא .. יצתה בת קול ואמרה צאו ממערכתכם, נפקו, כל היכא דהוה מחי רבי אלעזר, הוה מסי רבי שמעון, אמר לו, בני, די לעולם אני ואתה".

המשך הביאור — הדיוק בדברי רשב"י "די לעולם אני ואתה", שעל ידם נפעלה בעולם התנועה של "תורתו אומנתו"³³; והשייכות לשנת הי"ג, כיון שדוקא מצד בחי' י"ג שלמעלה מהשתלשלות, יכולים לחבר ולהמשיך "חיי עולם" ב"חיי שעה" באופן שיוכל להתקבל בעולם — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקו"ש חי"ז ע' 309).

ועד"ז בנוגע לרבינו הזקן — שדוקא לאחרי המאסר דפטרבורג נפעלה הפצת תורת החסידות באופן שיוכל לבוא בהבנה והשגה בכלים רחבים וכו'.

ו. ומדור לדור ומשנה לשנה ועד מיום ליום הולך וניתוסף בהפצת תורת החסידות, ומזה מובן שניתוסף גם אצל חסידים,

(27) ראה ד"ה לה"ע הילולא דרשב"י
דל"ג בעומר פ"ד (לעיל ע' ...).
(28) משלי ה, טז. וראה תענית ז, א.
אגה"ק דהבעש"ט (כש"ט בתחלתו. ובכ"מ).
(29) סה"ש תורת שלום ס"ע 112 ואילך.
(30) תקו"ז ת"ו בסופו. וראה גם תו"מ
חפ"א ע' 178. וש"נ.
(31) ב"ר פ"ד, ו. הובא בפרש"י עה"ת
וישב לו, ב.
(32) שבת לג, ב.
(33) שם יא, א.

רשב"י אומר שעד עכשיו הי' ענין היראה, כמ"ש (בהפטרות יום ב' דחג השבועות, זמן מ"ת של נגלה דתורה) "ה' שמעתי שמעך יראתי" — כפי שאמר חבקוק הנביא, והרי ענין הנבואה הוא באופן ש"רוח ה' דיבר בי ומלתו על לשוני"⁶⁸; ואעפ"כ אומר רשב"י (אף שהי' לאחרי שפסקה נבואה מישראל, אם כי "חכם עדיף מנביא"⁶⁹) "אנן — בחביבותא תליא מילתא", שהו"ע האהבה דוקא.

ומביא על זה ג' פסוקים: "דכתיב ואהבת את ה' אלקיך, וכתיב⁷⁰ מאהבת ה' אתכם, וכתיב⁷¹ אהבתי אתכם וגו'", כפי שמבאר אדמו"ר בהערותיו על הזהר⁷² הטעם שהביא ג' פסוקים.

ובפשטות — קאי ג' הפסוקים על ג' אהבות, אהבת ה', אהבת ישראל ואהבת התורה, שהם כולא חד⁷³:

"ואהבת את ה' אלקיך" — אהבת ה'. "מאהבת ה' אתכם" — אהבת ישראל, שאוהב מה שהאוהב אוהב⁷⁴. ו"אהבתי אתכם וגו'" קשור עם אהבת התורה, כי [נוסף לכך שהענין של אהבת ישראל מתגלה ע"י התורה, שבה נתבארה מעלתם של ישראל עד שקדמו לתורה, שנאמר צו את בני ישראל, דבר אל בני ישראל⁷⁵, הרי"ן בהמשך הכתוב⁷⁶ נאמר "לגבול ישראל", ובפירושו רש"י**]: "תחום ארעא דישראל", והרי נתינת ארץ ישראל לבני קשורה עם ברית ותורה⁷⁷ (ועפ"ז יומתק דיוק לשון הזהר שבפסוק הג' מוסיף "וגו'", לרמז על המשך וסיום הענין).

יב. וזוהי ההוראה משם הפרשה "אמור", לשון רכה — שצריך להדגיש את ענין האהבה דוקא, כדברי רשב"י "אנן בחביבותא תליא מילתא".

(* ולפני זה — גם שלימות ה"סור מרע", ובאופן ד"עד עולם", "ועיניכם תראינה גו"⁷⁸).

(**) משא"כ התרגום ("תחום ישראל") — אבל לא פליג ארש"י, כי אם רש"י מפרש כוונתו ע"פ פש"מ, כמדובר כ"פ.

(68) שמואל-ב כג, ב.
(69) ב"ב יב, א.
(70) ואתחנן ז, ח.
(71) מלאכי א, ב.
(72) לקוטי לוי"צ הערות לזח"ג ס"ע שנה
ואילך. וראה גם תו"מ ח"פ ע' 316 ואילך.
(73) ראה ברכות מח, ב ובפרש"י.
(74) אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג ע' תכה
(נעתק ב"היום יום" כח ניסן). ובכ"מ.
(75) ראה סה"ש קיץ הי"ש"ת ע' 2 ואילך.
וש"נ.
(76) שם, ה.
(77) ראה ברכות מח, ב ובפרש"י.
(78) מלאכי שם, ד"ה.
(79) ראה ב"ר פ"א, ד.

קטירא אתקטרנא כו"66]. וזהו טעם המנהג⁵⁷ (אע"פ שאין זה מנהג חב"ד) שמל"ג בעומר ואילך מותרים כל הענינים שנאסרו לפני ל"ג בעומר, כיון שבל"ג בעומר נפעלו כבר כל הענינים כו'. ומובן, שמצד גודל מעלת ל"ג בעומר, נוגע יותר להשלים את כל הענינים שהיו צריכים לעשות בל"ג בעומר.

*

י. נוסף על האמור לעיל ששייך לל"ג בעומר בכל שנה, ניתוסף בכל פעם ענינים מיוחדים, ובנדו"ד, שמיד מל"ג בעומר נכנסים ליום השבת, ופרשת השבוע היא פרשת אמור, וכמדובר כמ"פ שבכל ענין צ"ל הוראה בעבודת ה'.

בנוגע לפרשת השבוע, שיש בה כו"כ ענינים כלליים, כמו ענין השבת⁵⁸, וכן ענין המועדים⁵⁹, ועד לפסוק⁶⁰ "ונקדשתי בתוך בני ישראל", שממנו למדים הציווי דמס"נ⁶¹ (כפי שמבאר הצ"צ בספר המצוות⁶²) — הנה לכל לראש ישנה הנקודה הפנימית של כל הפרשה שמודגשת בשם הפרשה שכולל את כל עניני הפרשה (כמובן מתורת הבעש"ט⁶³ בענין שמו אשר יקראו לו בלשון הקודש), והרי שם הפרשה הוא "אמור".

והענין ד"אמור" מובן ע"פ מ"ש⁶⁴ בנוגע למ"ת: "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל", ומפרש רש"י: "לבית יעקב אלו הנשים, תאמר להן בלשון רכה, ותגיד לבני ישראל... דברים הקשין כגידין" — שמוזה מובן שהענין ד"אמור" הוא לשון רכה.

יא. וענין זה קשור גם עם ענינו של רשב"י:

איתא בזהר⁶⁵: "חדי ר"ש ואמר, ה' שמעתי שמעך יראתי⁶⁶. התם וכו', אגן בחביבותא תליא מילתא", שהו"ע האהבה, כפי שממשיך ומפרט גם בלשון הקודש, "דכתיב⁶⁷ ואהבת את ה' אלקיך וכו'"; והרי ענין האהבה שייך ללשון רכה, שזהו הענין ד"אמור".

ובפרטיות יותר:

ועד שענין החסידות נעשה שייך לכל בני — דכיון שצריך להיות הענין ד"יפוצו מעינותיך חוצה" בעולם, הרי מובן במכ"ש וק"ו בנוגע לבנ"י גופא, וכידוע פתגם רבינו הזקן³⁴ שתורת החסידות אינה עבור חוג מסויים בלבד ח"ו, אלא בהכרח ובודאי שתהי' חלקו ונחלתו של כל אחד מישראל (אין זה הלשון של רבינו הזקן, אלא זהו התוכן המובן מדברי רבינו הזקן),

ועד שכשם שנאמר³⁵ "ועמך כולם צדיקים" — כך גם "עמך כולם חסידים".

ז. ונוסף לזה, יש סיבה מיוחדת להתוועדות זו — כדי להשיב על שאלה שמתעוררת בנוגע להמדובר³⁶ אודות הפעולות שצריכים להיות ביום ל"ג בעומר, כמו לימוד תורת רשב"י, נתינת צדקה וההתעסקות במבצע נרות שבת קודש: מה יעשו אלו שמאיזה סיבה שתהי' לא עשו ענינים הנ"ל ביום ל"ג בעומר, ועד"ז אלו שעשו ענינים אלו, אבל לא בתכלית השלימות, שהרי כמה שרק יעשו, אין זה תכלית השלימות, כיון שיכולים להוסיף בזה עוד יותר.

וזוהי אחת הכוונות בהתוועדות זו — לעורר בכל מקום שכל אלו שלא עשו ענינים אלו ביום ל"ג בעומר עצמו, וגם אלו שעשו, אבל יכולים להוסיף בזה יותר, ישלימו זאת בימים שלאחרי ל"ג בעומר, ע"פ ההוראה שלמדים מענינו של פסח שני³⁷, שאין דבר אבוד, אלא יכולים תמיד לתקן ולהשלים.

ח. ובנוגע לענין התשלומין — יש כמה אופנים: ישנו ענין התשלומין בנוגע לתפלה, שצ"ל דוקא בתפלה הסמוכה לה³⁸. וישנו גם ענין התשלומין בנוגע לחג השבועות — ש"עצרת יש לה תשלומין כל שבעה³⁹, שכולל גם היום של חג השבועות עצמו.

יוכבר דובר פעם⁴⁰ שלכאורה הי' צריך להיות הלשון "כל ששה",

(34) ראה סה"ש תרפ"ט ע' 72. תש"ב ע' 159. תש"ד ע' 93. ע' 163. אג"ק אדמו"ר יום" יד אייר, פ"ש).
(37) סה"ש תש"א ע' 115 (נעתק ב"היום מוהרי"צ ח"ח ע' תרי. ח"י ע' דש. לקו"ש ח"ט ע' 344. תו"מ חל"ד ע' 280. וש"נ.
(38) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סק"ח ס"ח. וש"נ.
(39) חגיגה יז, א.
(40) ראה תו"מ ח"ס ע' 410. וראה גם חלק.
(36) שיחת ל"ג בעומר ס"ד ואילך (לעיל ע' ואילך).
(37) תו"מ חכ"ח ע' 115 הערה 26. וש"נ.

(56) סידור שם, ג [תמו, א].
(57) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סתצ"ג ס"ה.
(62) דרמ"צ לג, סע"א ואילך.
(63) ראה תניא שעיהוה"א ספ"א.
(64) יתרו יט, ג.
(65) ח"ג קבח, א.
(66) חבקוק ג, ב.
(67) ואתחנן ו, ה.
(61) סנהדרין עד, א"ב.

שהרי יום השבועות עצמו (שהוא אחד משבעת הימים) אינו ענין של תשלומין, אלא הוא עיקר החיוב. ואין כאן המקום להאריך בזה⁴¹].

וכיון שחג השבועות הוא "זמן מתן תורתנו", הנה ע"פ האמור לעיל של"ג בעומר הוא מתן תורה של פנימיות התורה, צ"ל גם התשלומין דל"ג בעומר "כל שבעה", דהיינו, עד יום חמישי ועוד בכלל (כיון של"ג בעומר עצמו נכלל בשבעת הימים, כמו בחג השבועות).

ויש לזה מקור גם בנגלה (כפי שמחפשים תמיד מקור גם בנגלה⁴²):

ענינו של ל"ג בעומר בפשטות הוא יום ההסתלקות של רשב"י, והרי בנוגע ליום הסתלקות ישנו ענין של שבעה ימים, אלא שאצל אחרים הרי זה קשור עם ענין של אבלות, אבל אצל רשב"י שצוה לשמוח ביום זה, הרי זה קשור עם ענין של שמחה⁴³. ומזה מובן שבשעה שנעשה "והפכתי גו' לששון"⁴⁴, הרי גם זה קשור עם שבעה ימים. ולכן יש להשלים עניני ל"ג בעומר עד שבעה ימים.

ומזה מובן ענין נוסף: כשם שבשבעת הימים הנ"ל יש חילוק בין שלשה לשבעה, כך גם בענין התשלומין, שעיקרו עד שלשה ימים, היינו, ל"ג בעומר, יום השבת ויום ראשון, ולאח"ז ישנו גם ענין התשלומין כל שבעה, אלא שאינו מגיע לעיקר ענין התשלומין שהוא עד שלשה.

ולהעיר, שכיון שמדובר אודות ענין התשלומין גם לאלו שעסקו בענינים אלו בל"ג בעומר, שגם הם צריכים להוסיף בזה באופן של תשלומין מלשון שלימות — הרי ענין השלימות קשור עם מספר שלשה, כפי שמצינו בנוגע לביהמ"ק שתכלית השלימות דביהמ"ק תהי' בביהמ"ק השלישי (ע"ד המבואר בלקו"ת⁴⁵ עה"פ⁴⁶ "בהר הקודש בירושלים", שתכלית השלימות ד"ירושלים" תהי' לעת"ל דוקא), שיהי' בנין נצחי, וכן בנוגע לגאולה, שתכלית השלימות בענין הגאולה היא הגאולה השלישית דלעתיד לבוא, שתהי' גאולה שאין אחרי' גלות⁴⁷.

וכודאי ימסרו את הדברים בכל מקום, הן בשבת, באופן האפשרי בשבת, ובעיקר מיד לאחר שבת, באופן שיכול להיות לאחר השבת.

41) ראה גם לקו"ש חכ"ח ע' 77 ואילך.
 42) ראו גם דרושים לר"ה ס, ב.
 43) ישע"י כז, יג.
 44) ראה מכילתא בשלח טו, א. הובא ואמרת שנה זו (אג"ק חל"ב ס"ע ריב ואילך) בתוד"ה ה"ג ונאמר — פסחים קטז, ב. בהערה. וש"נ.

ויה"ר שהקב"ה ישלים את כל הענינים שצריך עוד לעשות בזמן הגלות, ותהי' הגאולה האמיתית והשלימה באופן ש"מיד הן נגאלין"⁴⁸, ונזכה ללמוד תורתו של משיח, בביאת משיח צדקנו בעגלא דידן.

* * *

ט. בנוגע לענין התשלומין — הנה אע"פ שמשלימים אמנם מה שהחסירו, ועד לתשלומין מלשון שלימות, הרי בכל זאת יש חילוקים בזה (אם כי לא בעצם הענין, אלא בגדרי הענין וכו').

ולכל לראש — החילוק ע"פ נגלה בין זמן החיוב לזמן התשלומין בנוגע לאונס⁴⁹, שאם האונס הוא בזמן החיוב, אזי "אונס רחמנא פטרי"⁵⁰ מענין של היפך השכר כו', אבל אם האונס הוא בזמן התשלומין, הנה גם אם זהו אונס ע"פ תורה, אין זה פוטר אותו מהעונש על שלא עשה זאת בזמן החיוב. וכפי שמצינו בנוגע לפסח שני, שלכמה דעות "תשלומין דראשון הוא"⁵¹, שאם נאנס ולא הקריב פסח שני, אין זה פוטר אותו מהעונש הכי חמור על שלא הקריב פסח ראשון, כיון שהאונס הי' (לא בזמן החיוב, אלא) בזמן התשלומין.

ומזה מובן גם בנוגע לענין התשלומין דל"ג בעומר — שיש צורך לערור על הזירוז לעשות זאת תיכף ומיד, כיון שבענין של תשלומין לא אמרינן "אונס רחמנא פטרי".

ובלשון האמור בהמשך ההילולא⁵²: "מי הוא היודע עתו וזמנו וכו'", וכמדובר כמ"פ⁵³ שאין הכוונה לחומר שבדבר כו', אלא שבהיותו נשמה בגוף אינו יכול לידע מה יהי' ברגע שלאח"ז, אם הוא יהי' בעה"ב על רגע זה כך שיוכל לעסוק בזה או לא, שהרי יכול להיות ענין של אונס וכו', ולכן צריך להזדרז ולעשות זאת תיכף ומיד.

ואם הדברים אמורים בנוגע לכל ענין, עאכ"כ בנוגע לענין כללי כמו ל"ג בעומר, שכולל את כללות ההכנה למ"ת שע"י ימי הספירה, דכיון של"ג בעומר הוא הוד שבהוד, הרי זה כאילו נשלם כל ענין הבריורים כו"⁵⁴ [ולא רק "כאילו", אלא כפי שהי' אז אצל רשב"י "גילוי הארת עיקר שרש שרשו .. למעלה מעלה, וכמו שאמר על עצמו בחד⁵⁵

48) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.
 49) ראה גם תו"מ חכ"ח ע' 140. וש"נ.
 50) ב"ק כח, סע"ב. וש"נ.
 51) פסחים צג, א. וש"נ.
 52) סה"מ תש"י ע' 118.
 53) ראה גם (עם דא"ח) שער הל"ג בעומר דש, א [תמה, ב] ואילך.
 54) זח"ג רפח, א.